

Hunebedden – de steentijd

Deze les hoort bij het prentenboek *Het grote bouwwerk*, geschreven door Rian Visser in de serie *Terugblikken* van Uitgeverij Delubas. De tekeningen zijn van Irene Goede.

Doel: leerlingen bekend maken met hunebedden en de steentijd

Leeftijd: groep 3 en hoger

Het grote bouwwerk
ISBN 9789053001783
[Meer informatie](#)

Inhoud

Prentenboek *Het grote bouwwerk* 2

Van jagers naar boeren 3

Dorpen 4

Hunebedden 5

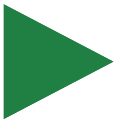
Zwerfkeien uit de ijstijd 6

Hoe bouw je een hunebed? 7

Waarvoor dient een hunebed? 8

Handige sites 9

Meer weten 9

Hunebedden – de steentijd

Het grote bouwwerk
Rian Visser en Irene Goede,
Uitgeverij Delubas
ISBN 9789053001783

Prentenboek *Het grote bouwwerk*

In het dorp van Mare zijn de mannen druk in de weer. Ze stapelen enorme keien op elkaar en bouwen iets dat op een heel groot huis lijkt. Haar broer Ger mag meehelpen.

Mare vindt het erg raar dat niemand haar wil vertellen waar het bouwwerk voor bedoeld is. Zelfs oma niet, van wie Mare toch al heel veel geleerd heeft.

Pas als oma sterft, begint Mare te begrijpen waar dat huis van reuzenkeien voor dient...

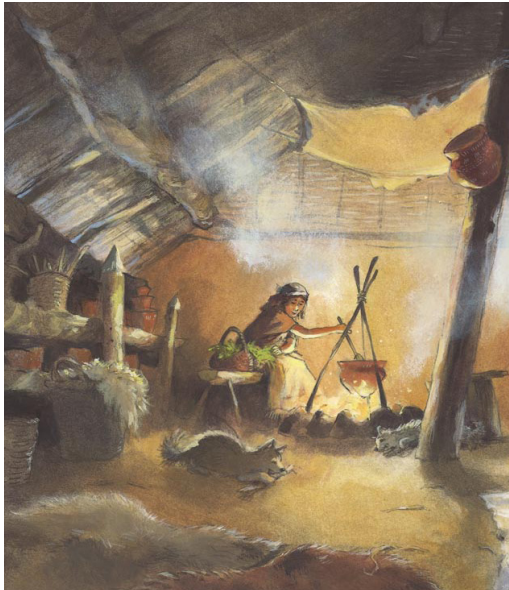
Het meisje
Mare en haar
wolfshond

Hunebedden – de steentijd

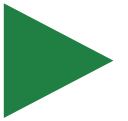
Van jagers naar boeren

De Steentijd duurde van 300.000 tot 2.000 jaar voor Christus. Mensen trokken rond om eten te zoeken en op dieren te jagen. Ze leefden in tenten en grotten.

Langzaam ontstond de landbouw. Mensen leerden om planten en graan te verbouwen. Zo konden ze op één plek blijven wonen.

Het grote bouwwerk
ISBN 9789053001783
[Meer informatie](#)

Hunebedden – de steentijd

Dorpen

De boeren temden wilde dieren en hielden deze als vee of huisdier.

Ze hadden honden, varkens en geiten.

Ze bouwden plaggenhutten van hout, leem, stro, mest en riet.

Het grote bouwwerk
ISBN 9789053001783

[Meer informatie](#)

Het vee sloop ook binnen en de voorraden graan, gedroogd fruit en vlees werden in de hut bewaard.

Het dorp van Mare en Ger

Hunebedden – de steentijd

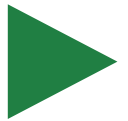
Hunebedden

Hune betekent reus. Vroeger dachten mensen dat de hunebedden door reuzen gebouwd waren. Wie anders konden zulke zware stenen tillen? Nu weten we dat de mensen uit de steentijd ze zelf gemaakt hebben.

Na het bouwen werd de hunebedden bedekt met een laag grond. Bij de hunebedden die er nu nog zijn, is die laag verdwenen. Je ziet nu dus alleen nog maar de kale stenen.

Het grote bouwwerk
ISBN 9789053001783
[Meer informatie](#)

Hunebedden – de steentijd

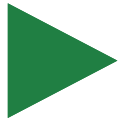
Zwerfkeien uit de ijstijd

De grote zwerfkeien in ons land komen uit Finland en Zweden. In een ijstijd, 150.000 jaar geleden, nam een gletsjer de stenen mee. Toen het ijs smolt, bleven de stenen liggen.

De mensen vonden deze stenen natuurlijk heel mysterieus. Ze wisten niet waar ze vandaan kwamen. Ze lagen zomaar in het landschap!

Het grote bouwwerk
ISBN 9789053001783
[Meer informatie](#)

Hunebedden – de steentijd

De bouw van een hunebed

- Mensen maakten een heuvel van zand.
- Aan de zijkant plaatsten ze een rij stenen rechtop tegen de heuvel.
- Daarna maakten ze een helling.
- Via die helling rolden ze een grote platte steen de heuvel op.
- Als de stenen op hun plek lagen, groeven de mensen het zand tussen de stenen weg.
- Ze bedek het hunebed met zand en gras.

Mare kijkt hoe haar broer Ger meewerkt aan het bouwen van een hunebed

Hunebedden – de steentijd

Waarvoor dient een hunebed?

In de hunebedden zijn voorwerpen gevonden, die mensen aan de doden meegeven. Zoals potscherven, bijlen en pijlpunten. We denken daarom dat het graven waren. Maar helemaal zeker weten we het niet.

Bijlen, alleen het blad is over, de rest is vergaan.

Aardewerk in de vorm van een trechter.

Het grote bouwwerk
ISBN 9789053001783
Meer informatie

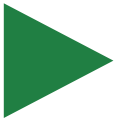
Er zijn ook andere bouwwerken van zwerfkeien gevonden, zoals Stonehenge in Engeland.

Misschien hadden deze bouwwerken iets met het geloof van de boeren te maken. Of met het afbakenen van een gebied. Of het was een soort klok of zonnewijzer.

Het blijft een raadsel.

Stonehenge

Hunebedden – de steentijd

Handige sites

entoen.nu

Deze website is bedoeld voor alle geïnteresseerden in de Nederlandse cultuur en geschiedenis, en in het bijzonder voor leerlingen en docenten in bovenbouw basisonderwijs en onderbouw voortgezet onderwijs. De vijftig vensters worden in woord en beeld gepresenteerd.

www.rianvisser.nl

Op deze site lees je meer over *Het grote bouwwerk*, een prentenboek met een spannend verhaal over de bouw van een hunebed in een dorp in de steentijd.

www.delubas.nl

Educatieve uitgeverij van serie *Terugblikken*. De serie bestaat uit 50 leesboeken en 10 prentenboeken die elk gaan over één van de vijftig vensters van de geschiedenis canon van Nederland.

www.irenegoede.nl

Website van de illustratrice van dit boek.

NB De Illustraties in deze digibordles zijn auteursrechtelijk beschermd en mogen op geen enkele wijze worden hergebruikt zonder toestemming van de illustratrice.

Meer weten

Het Archeon in Alphen a/d Rijn

www.archeon.nl

Bezoek het prehistorische dorp waar echte mensen wonen en beleef de tijd van de hunebedbouwers van heel dichtbij.

Het Hunebedcentrum in Borger

www.hunebedcentrum.nl

Hier ontdek je hoe de mensen 5000 jaar geleden leefden en hoe ze de hunebedden bouwden. En... in de buurt liggen een heleboel hunebedden, waaronder het grootste van Nederland!

Het Drents museum in Assen

www.drentsmuseum.nl

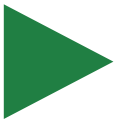
Je kunt er onder andere een heel oude kano en een ketting van barnsteen bewonderen, malen met een maalsteen, een hunebedsteen verplaatsen, en nog veel meer.

Canonclip

Het grote bouwwerk
ISBN 9789053001783

[Meer informatie](#)

Colofon

Concept digibordles: Rian Visser

Op alle teksten en illustraties uit deze les rust copyright. Deze mogen niet buiten deze les gebruikt en verspreid worden.

Irene Goede, Illustrator

irenegoede.nl

Rian Visser, kinderboekenschrijver

www.rianvisser.nl

Kinderboekenweek

www.kinderboekenweek.nl

Schoolbezoek, lezing of workshop boeken

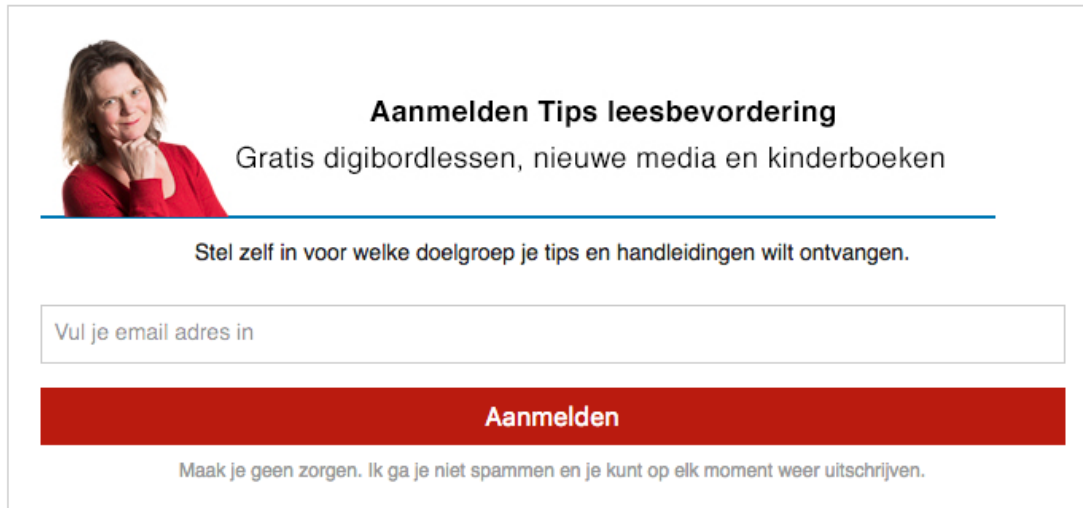
Schrijverscentrale

Gratis digibordlessen

rianvisser.yurls.net

Tips leesbevordering

[Aanmelden](#)

 Aanmelden Tips leesbevordering
Gratis digibordlessen, nieuwe media en kinderboeken

Stel zelf in voor welke doelgroep je tips en handleidingen wilt ontvangen.

Aanmelden

Maak je geen zorgen. Ik ga je niet spammen en je kunt op elk moment weer uitschrijven.